

Lausunto Horhalanperän tuulivoimahankkeen (Ikaalinen ja Parkano) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 26.08.2025 § 73
1028/10.03.02/2024

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisena yhteysviranomaisena lausuntoanne Metsähallituksen Horhalanperän tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

Arviointiohjelman sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella (VNa 277/11.5.2017§3);

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitettävä tarpeellisessa määrin:

- 1)kuvaus hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, sijainnista, koosta, maankäyttötarpeesta ja hankkeen liittymisestä muihin hankkeisiin, tiedot hankkeesta vastaavasta sekä arvio hankkeen suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta;
- 2)hankkeen kohtuulliset vaihtoehdot, jotka ovat hankkeen ja sen erityisominaisuuksien kannalta varteenotettavia, ja joista yhtenä vaihtoehtona on hankkeen toteuttamatta jättäminen, jollei tällainen vaihtoehto erityisestä syystä ole tarpeeton;
- 3)tiedot hankkeen toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista ja luvista;
- 4)kuvaus todennäköisen vaikutusalueen ympäristön nykytilasta ja kehityksestä;
- 5)ehdotus tunnistetuista ja arvioitavista ympäristövaikutuksista, mukaan lukien valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, siinä laajuudessa kuin on tarpeen perustellun päätelmän tekemiselle, sekä perustelut arvioitavien ympäristövaikutusten rajaukselle;
- 6)tiedot ympäristövaikutuksia koskevista laadituista ja suunnitelluista selvityksistä sekä aineiston hankinnassa ja arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista;
- 7)tiedot arviointiohjelman laatijoiden pätevyydestä; sekä
- 8)suunnitelma arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestämisestä sekä näiden liittymisestä hankkeen suunnitteluun ja arvio arviointiselostuksen valmistumisajankohdasta.

Ympäristövaikutusten arviontimenettely YVA

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä (YVA-laki 252/2017) edellytetään ympäristövaikutusten arviontimenettyä yli kymmenen (10) tuulivoimalan tai yli 45 MW:n kokonaisuuksille.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on kaksivaiheinen menettely, joka muodostuu arviontioshjelma- ja arviointiselostusvaiheesta. Hankkeesta vastaavan on toimitettava ympäristövaikutusten arviontioshjelma yhteysviranomaiselle. Arviontioshjelman tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta ja sen kohtuullisista vaihtoehdoista, kuvaus ympäristön nykytilasta, ehdotus arvioitavista ympäristövaikutuksista ja niiden selvittämisestä sekä suunnitelma arviointimenettelyn järjestämisestä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn voivat osallistua kaikki ne, joiden oloihin tai etuihin kuten asumiseen, työntekoon, liikkumiseen, vapaa-ajanviettoon tai muihin elinoloihin hanke saattaa vaikuttaa.

Hankkeen kuvaus

Horhalanperän hanke sijoittuu Parkanon ja Ikaalisten rajaseudulle, pääosin valtion maille. Hankkeesta vastaa Metsähallitus. Tuotantoalueen pinta-ala: noin 4 400 ha. Etäisyys Parkanon ja Ikaalisten keskustoihin noin 12 km, Kurun keskusta noin 17 km. Alue on pääosin ojitettua metsää ja suota. Hankealueelle suunnitellaan enintään VE1 24 voimalaa ja VE2 enintään 8 voimalaa. Voimaloiden yksikköteho on 6-10 MW/voimala. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 m, napakorkeus enintään noin 200 m ja roottorin halkaisija noin 200 metrin luokkaa.

Sähkönsiirto

SVE1A: Tuotantoalueen liittyminen sähköverkkoon toteutetaan tuotantoalueen läntiseltä sähköasemalta pohjoiseen noin 34,4 km pitkällä 400kV voimajohdolla suunnitella olevalle Vakerinmäen sähköasemalle. Läntinen sähköasema sijaitsee Horhalanperän tuotantoalueen läpi kulkevan Fingrid Melo-Rännäri 110 kV voimajohdon länsipuolella.

SVE1B: Tuotantoalueen liittyminen sähköverkkoon toteutetaan tuotantoalueen toiselta itäiseltä sähköasemalta pohjoiseen noin 36,2 km pitkällä 400 kV voimajohdolla suunnitella olevalle Vakerinmäen sähköasemalle.

SVE2B: Tuotantoalueen liittyminen sähköverkkoon toteutetaan tuotantoalueen toiselta vaihtoehtoiselta itäiseltä sähköasemalta pohjoiseen noin 35,6 km pitkällä 400 kV voimajohdolla suunnitella olevalle Vakerinmäen sähköasemalle.

SVE3: Tuulivoimahankkeen vaihtoehdon VE2 toteutuessa sähköliityntä toteutetaan johdonvarsiliitynnällä tuotantoaluetta halkaisevaan voimajohtoreittiin, johon Fingrid suunnittelee uutta 110 kV voimajohtoa.

Uusi 400 kV johto Vakerinmäen sähköasemalle vaihtoehdoilla SVE1A (n. 34,4 km), SVE1B (n. 35,5 km), SVE2A (n. 36,2 km) ja SVE2B (n. 35,6 km); lisäksi SVE3-vaihtoehdossa liityntä Kristiinankaupunki–Nokia 400/110 kV voimajohtoon, joka kulkee hankealueen läpi. Nykyinen Melo–Rännäri 110 kV johto sivuaa aluetta.

Havaintoja arviontioshjelman sisällöstä

YVA-ohjelman ja kaavoituksen OAS-aineiston perusteella arviointi kattaa seuraavat vaikutusryhmät.

Luonnonympäristö

Hankealueella on 17 kpl metsälain 10§:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä; 33 lampea/pientä järveä, joista 20 kpl alle 1 ha ja siten vesilain 2:11 tarkoittamia suojeltavia kohteita. Alueella on myös yksi lähde. Luokiteltuja pohjavesialueita ei hankealueella ole.

Maisema, kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset

Vaikutusalueella on yksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Koveron metsätorppa/perinnetila) sekä kaksi arvokasta perinnebiotooppia. Laajemmalla vaikutusalueella useita valtakunnallisia /maakunnallisia arvoja.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Yhteisvaikutuksissa on huomioitu lähialueen muut hankkeet; 40 km säteellä on 17 tuulivoimahanketta, josta lähin on Tevaniemen tuulivoimahanke noin 3 km länteen. Muiden tuulivoimahankkeiden osalta arvioidaan yhteisvaikutuksia erityisesti maiseman-, melun-, linnuston- ja välkeen osalta.

Arviontimenetelmät

Vaikutusten arviontimenetelminä käytetään seuraavia menetelmiä;

- sosiaaliset vaikutukset (asukaskyselyt, työpajat/kuulemiset)
- melu-ja välkemallinnus
- maisema-ja kulttuuriympäristöselvitys, näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
- -argeologinen inventointi
- luontoselvitykset (lumijälkiselvitys, kasvillisuus-ja luontotyyppiselvitys, metsäpeuraselvitys, linnustoselvitys, suurpetoselvitykset, Natura-arvionti)
- pohjavesiselvitys
- pintavesiarvio (valuma-ja hulevesivaikutukset)
- sähkönsiirronvaikutusten arviointi

Osalliset

Osallisia ovat kaikki, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä.

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset

- kaavan vaikutusalueen asukkaat, maanomistajat ja haltijat
- yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- virkitysalueiden käyttäjät
- muut osalliset ja osallisiksi ilmoittautuvat

Yhteisöt, joitten toimialaa suunnittelussa käsitellään

- asukasyhdistykset,kylätoimikunnat
- luonnonsuojeluyhdistykset
- elinkeinoharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteistöt
- eritystehtäviä hoitavat yhteistöt ja yritykset kuten energia-ja vesilaitokset

mm.

Fingrid Oyj

Digita Oyj

Telia Finland Oyj

Elisa Oyj

DNA Oyj

Finavia Oyj

Fintraffic Lennonvarmistus Oy

Suomen Erillisverkot Oy

Muut mahdollisest yritykset ja yhteistö

Viranomaiset, joitten toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Parkanon ja Ikaalisten kaupunginvaltuusto, hallitus ja lautakunnat

- ympäristöterveydenhuolto (Sastamala, Punkalaidun, Ikaalinen, Parkano, ja Kihniö)
- Pirkanmaan Ely-keskus
- Pirkanmaan Liitto
- Pirkanmaan alueellinen vastuumuseo (Pirkanmaan Maakuntamuseo)
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
- Puolustusvoimat 2.logistiikkarykmentti
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- Väylävirasto
- Pirkanmaan pelastuslaitos
- Suomen Riistakeskus
- Suomen Metsäkeskus
- Ilmatieteenlaitos
- Luonnonvarakeskus Luke
- Metsähallitus, luontopalvelut

Naapurikunnat

Ikaalinen, Karvia, Jämjarvi, Kankaanpää, Kurikka, Kihniö, Ylöjärvi ja Sastamala

Aikataulu

YVA-ohjelman nähtävilläolo ja mielipiteiden esittäminen: **13.8.–11.9.2025** (kuulutus ja infotilaisuudet).

– Ohjelmavaiheen jälkeen laaditaan YVA-selostus (arvio), jota seuraa yhteysviranomaisen lausunto.

– Metsähallituksen arvion mukaan kaavoitus ja lupitus jatkuvat tämän jälkeen; mahdollinen rakentaminen ajoittuisi **arviolta 2028–2030** ja kaupallinen tuotanto **2030–2031** (aikaisintaan).

Tarkemmat välivaiheiden ajankohdat täsmentyvät menettelyn edetessä.

Yhteenveto YVA-osallistumis- ja arviointiohjelmasta

YVA-lain (252/2017) ja YVA-asetuksen (277/2017, muut. 1163/2021) mukaan arviointiohjelmassa tulee esittää mm. hanke ja vaihtoehdot, arvioitavat vaikutukset, menetelmät, tiedonhankinnan suunnitelma, osallistuminen ja aikataulu sekä suunnitelma, miten yhteysviranomaisen lausunto otetaan huomioon.

Horhalanperän YVA-ohjelma-aineistoissa nämä osa-alueet ovat yksilöidysti esitettyinä: hanke ja toteutusvaihtoehdot (ml. sähkönsiirto), vaikutusryhmät, keskeiset selvitykset/menetelmät, vuorovaikutus ja osallistuminen sekä aikataulu. Näin ollen ohjelma täyttää YVA-lainsäädännön ohjelmavaiheelle asettamat sisältövaatimukset.

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö Horhalanperän YVA-ohjelmasta

YVA-ohjelma, Horhalanperän tuulivoimahanke Ikaalinen, Parkano

Kuulutus

Valmistelija: rakennustarkastaja Raisa Karinsalo p. 044 7865 651

Esittelijä

Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo

Päätösehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että Horhalanperän tuulivoimahankeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma täyttää YVA-lain (252/2017) ja YVA-asetuksen (277/2017 sisältövaatimukset, jotka ovat; hankeen esittely ja vaihtoehdot, arvioitavat vaikutukset, menetelmät, tiedonhankinnan suunnitelma, osallistuminen ja aikataulu sekä suunnitelma, miten yhteysviranomaisen lausunto otetaan huomioon.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään että Marketta Koskinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19:11.